

**Tjänsteutlåtande Nr: 2024-7**

Utfärdat 2023-12-11

Diarienummer 1493/23

Handläggare

Sara Lundqvist

Telefon: 031-3670120

E-post: sara.lundqvist@educ.goteborg.se

## **Yttrande till motion av Simona Mohamsson (L) och Kristina Bergman Alme (L) om att ta fram ett lämpligt screeningsinstrument för våld i nära relation, KF handling 2023 nr 191, ärendenummer SLK-2023-00883**

### **Förslag till beslut**

I utbildningsnämnden,

Att avstyrka förslaget i motionen om att ta fram fler eller nya screeningsinstrument för våld i nära relationer inom gymnasieskolan.

### **Sammanfattning**

Simona Mohamsson (L) och Kristina Bergman Alme (L) har skrivit en motion gällande att ta fram ett nytt screeningsinstrument för skolan i syfte att tidigt upptäcka misstanke om våld i nära relation. Motionärerna framhäver vikten av att olika förvaltningar har relevanta verktyg för att på så sätt snabbt kunna hitta och stötta de elever som utsätts för våld i nära relation. De poängterar också att idag räknas även barn som bevittnar våld i nära relation som utsatta för detsamma. Man ser därför ett behov av att bättre kunna upptäcka och finna dessa elever också.

I motionen konstateras att nuvarande elevhälsoenkäten för elever i åk 4 och 8 på grundskolan samt åk 1 på gymnasiet redan innehåller frågor om eventuell utsatthet för våld i nära relation, men motionärerna menar att det behövs göras en tydlig analys på aggregerad nivå att vidare kunna analysera resultaten.

Nämnden föreslås avstyrka motionen, då det finns ett screeningsinstrument i den nyligen omarbetade elevhälsoenkäten som väl täcker behovet av screening. Denna behöver användas fullt ut och arbetas i på samtliga av förvaltningens skolor.

Förvaltningen har också redan tillgång till systemet Elevhälsodata Väst, som ger möjlighet att sammanställa elevhälsoenkätens svarsresultat på aggregerad nivå. De första sammanställningarna kommer att finnas tillgängliga under hösten 2024 och arbetet med hur dessa ska användas och analyseras pågår.

Förvaltningen ser därmed inget behov av att ta fram ett ytterligare screeninginstrument.

## **Bedömning ur ekonomisk dimension**

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

## **Bedömning ur ekologisk dimension**

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

## **Bedömning ur social dimension**

Enligt FN:s barnkonvention har alla barn rätt att växa upp i en miljö fri från våld. Det åligger samtliga skolförvaltningar att verka för att de barn och ungdomar som finns i respektive verksamheter växer upp under goda förhållanden som möjliggör dem att utvecklas till väl fungerande samhällsmedborgare med god hälsa, fysisk såväl som psykisk. Samtliga som arbetar inom skolan är skyldiga att anmäla till socialtjänsten om det finns misstanke om att barnet eller ungdomen far illa. Detta gäller oavsett skolform (14 kap. 1 § SoL).

Skolan och skolhälsovården ska verka för att ge en jämlik utbildning och jämlik vård för alla elever. Skolan ska också arbeta kompensatoriskt med att utjämna de skillnader som förekommer i förutsättningar i förmåga såväl som hemförhållanden.

## **Samverkan**

Samverkan sker på förvaltningsövergripande samverkansgrupp 2024-01-08.

## **Bilagor**

1. Motion av Simona Mohamsson (L) och Kristina Bergman Alme (L) om att ta fram ett lämpligt screeningsinstrument för våld i nära relation.

## Ärendet

Stadsledningskontoret har begärt ett yttrande från utbildningsnämnden om motion av Simona Mohamsson (L) och Kristina Bergman Alme (L) i kommunfullmäktige om att ta fram ett lämpligt screeningsinstrument för våld i nära relation.

Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 24 januari 2024.

## Beskrivning av ärendet

Simona Mohamsson (L) och Kristina Bergman Alme (L) har skrivit en motion om vikten av att ta fram nya screeningsverktyg för att tidigt upptäcka våld i nära relation. Man belyser vikten av att olika förvaltningar har för dem relevanta verktyg i detta arbete.

Motionärerna poängterar också att även de barn och ungdomar som bevittnar våld i nära relation även om det inte tillfogas dem själva, är utsatta för våld. Screeningsinstrumentet bör därför kunna upptäcka även dessa barn/ungdomar.

I motionen nämns den elevhälsoenkät som används i grundskola samt gymnasieskola som innehåller frågor som berör ämnet våld i nära relation. Motionärerna menar att det saknas möjligheter att ta fram lämplig statistik på aggregerad nivå för att hantera och analysera den information som enkäten ger.

Elevhälsoenkäten har nyligen gjorts om till en helt digital variant och utökats med fler frågeområden samt fler frågor inom respektive område. I den ställs frågor om utsatthet för våld samt våld i nära relation. Enkäten besvaras av samtliga elever i åk 1 på gymnasiet och följs upp med i elevhälsosamtalet med skolsköterska. Resultaten används sedan för att rikta eventuella insatser på individ- såväl som gruppnivå.

Elevhälsodata Väst samlar in resultaten från elevhälsoenkäterna och presenterar sedan dessa på aggregerad nivå. De första resultaten kommer under 2024 och kommer att kunna ge en helhetsbild över staden.

## Förvaltningens/bolagets bedömning

Utbildningsförvaltningen bedömer att ett screeningsverktyg liknande det som efterfrågas i motionen, redan finns till förfogande på förvaltningens samtliga skolor.

Samtliga elever i åk 1 på gymnasiet genomför en elevhälsoenkät som sedan följs upp av skolans elevhälsoteam under ledning av rektor. Enkäten innehåller frågor med en rad olika aspekter på hälsa, och här finns frågor gällande utsatthet för våld också med. Svarsfrekvensen är hög, och enkäten utgör en gedigen grund för skolsköterskans elevhälsosamtal. Erfarenheten från att ha jobbat med denna nya, utvecklade enkät är att den ger ett bra underlag för fortsatta samtal och också en bild av vilket stöd som respektive elev kan tänkas behöva. Samtalen som bygger på enkätens frågor och svar bedöms vara öppna, transparenta och av god kvalitet i de allra flesta fall.

Enkätens resultat sammanställs på två olika sätt; lokalt på respektive skola, där resultatet med fördel används i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet men också på lite längre sikt som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet som leds av rektor. Men resultaten samlas också in och redovisas på en mer storskalig, aggregerad nivå via Elevhälsodata Väst, som samlar in och sammanställer elevhälsodata från hela VGR i syfte att kunna följa trender och tendenser över tid.

Elevhälsoenkäten såsom den är utformad idag, utgör ett screeningsinstrument för skolhälsovården att upptäcka och kunna synliggöra olika utmaningar eleverna har i sina liv. Den möjliggör insättandet av insatser i ett tidigt skede och belyser många aspekter av hälsa/ohälsa, däribland utsatthet för våld samt våld i nära relation. Att tillföra ett ytterligare screeningsinstrument för att upptäcka våld i nära relation, bedöms därmed inte relevant. Det riskerar också att underminera den screening och process som arbetet med enkät, hälsosamtal och uppföljning utgör.

Utbildningsförvaltningen bedömning är därmed att utbildningsnämnden bör avstyrka motionen i sin helhet.

Tomas Berndtsson  
Förvaltningsdirektör

Maija Söderström  
Avdelningschef